

Література з українським ДНК

**Микола Латишко – канадський
письменник українського
походження, свідок Голодомору**

РЕКОМЕНДАЦІЙНИЙ СПИСОК

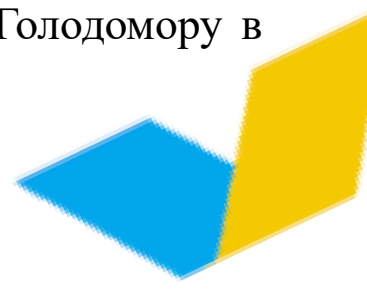
Микола Михайлович Латишко народився 19 грудня 1927 року в селі Іванівка Голопристанського району Херсонської області. Батько Миколи, Михайло Якович Латишко, був вчителем. Коли він побачив, що на початку 1932 року до школи ходило 400 дітей, а наприкінці року – 30, то пішов до голови сільради з проханням організувати гарячі сніданки для школярів. Проте розмова не склалась. Голова сільради, почувши від Михайла Яковича, що діти голодують і не мають сили ходити до школи, закричав: «В Радянському Союзі немає голоду! Це винна національна буржуазія». А коли батько пішов до ГПУ і сказав, що голова сільради не хоче годувати дітей – майбутніх членів партії, через 3 дні було одразу організовано харчування. Через загрозу розкуркулення родина була змушена часто змінювати місце проживання. 1935 року родина переїхала до родичів на Сумщину.

Під час Другої світової війни Микола Латишко емігрував до Німеччини, перебував у таборах для переміщених осіб, де й закінчив українську гімназію в Міттенвальді (1947).

У червні 1949 року переїхав до Канади. Спочатку працював за контрактом на молочній фермі поблизу Оттави. Здобувши 1970 року ступінь магістра у Торонтському університеті, працював вчителем фізики й математики в канадських середніх школах.

Микола Латишко почав писати у 1940-х роках, але не мав на думці видавати написане. Лише коли Україна стала незалежною, він побачив потребу видати твори в Україні, в першу чергу, щоб допомогти українському книговиданню. Він є членом Національної спілки письменників України та автором 8 книжок, випущених видавництвом «Ярославів Вал». Писав поезію та мемуари. У двох томах автобіографічної повісті «Та тому що» детально описує розкуркулення, жахи Голодомору, радянський терор та подальше життя в еміграції.

Письменник неодноразово відвідував Україну, брав активну участь у діяльності української громади в Канаді, був спостерігачем від Світового конгресу українців на виборах в Україні (2006). Активно виступає як свідок геноциду українського народу. Його усні та письмові спогади (зокрема вірш «Голод») зафіксовані Національним музеєм Голодомору-геноциду та слугують важливим історичним джерелом про трагедію 1932-1933 років на Півдні України. Був ключовим промовцем на відкритті Меморіалу жертвам Голодомору в Торонто 21 жовтня 2018 року.

Твори

1. 989439 И(Кан) Л27 Латишко М. Та тому що ... : повість / Микола Латишко. – [К. : Ярославів Вал, 2016]. – 456 с.

Література про життя й творчість

2. Більш повна історія Миколи Латишка – письменника і поета // Новий шлях. – 2017. – 30 січ.

3. Латишко М. «Запам’ятавсь той лютий голод, на все тяжке життя мені...» [Електронний ресурс] / Микола Латишко // Кримська Світлиця. – 2003. – Режим доступу: <http://svitlytsia.crimea.ua/?section=article&artID=1023>

4. Мацько В. Латишко Микола Михайлович // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / редкол. : І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-891889>

5. Про Голодомор зі сльозами на очах [Електронний ресурс] // Національний Музей Голодомору-геноциду. – 2019. – Режим доступу: <https://holodomormuseum.org.ua/news-museji/pro-golodomor-zh-slozami-na-ochakh/>